

Sander Terphuis (37) senior jurist staatsrecht bij het project Versterking Grondwet in Den Haag

Van Iraanse vluchteling tot jurist met een oer-Hollandse naam. Sander Terphuis is een lange weg gegaan voor hij in vrijheid kon leven en werken. Hij is geboren in Teheran en vanaf zijn geboorte ernstig slechtziend. 'Op mijn achttiende vluchtte ik naar Nederland. Ik ben een beetje rebels van aard. Ik wilde vrij zijn, weg van het keurslijf van de islamitische traditie, weg uit Iran. Dat kon door topsporter te worden. Ik deed vanaf mijn elfde aan worstelen en was er goed in. Mijn beperking was een voordeel. Zo maakte ik kans in de gehandicaptensport uit te blinken. Uiteindelijk werd ik geselecteerd voor het Iraanse worstelteam voor de Wereldspelen voor Gehandicapten in Assen in 1990. Tijdens een middagrust ben ik ontsnapt en op de trein gestapt naar Amsterdam. Daar meldde ik me bij de Vreemdelingenpolitie.' Sander kreeg na een jaar een verblijfsvergunning. 'Zodra ik mijn Nederlandse nationaliteit kreeg, heb ik een Hollandse naam genomen. Om praktische redenen en om nog beter te integreren in de Nederlandse samenleving. Ik ging naar Apeldoorn en kreeg allerlei trainingen. Ik leerde Nederlands en volgde een opleiding voor administratief medewerker. Daarna haalde ik mijn vwo-diploma en ging rechten en filosofie studeren in Utrecht. Ik gebruikte een laptop met brailleleesregel en studieboeken werden voor mij ingesproken bij de Blindenbibliotheek in Amsterdam. Door goede contacten met docenten op te bouwen kon ik examens ook mondeling doen. Na mijn studie begon ik als Rechterlijk ambtenaar in opleiding (Raio). Maar omdat dit toch niet beviel, koos ik voor een baan als beleidsadviseur bij Justitie. Daar werkte ik totdat ik in 2007 een advertentie las voor de functie van staatsrechtjurist voor de Staatscommissie Grondwet. Grondwettelijke herzieningen voorbereiden raakt aan fundamentele vraagstukken zoals rechten en vrijheden van burgers. Dat sprak mij natuurlijk aan. Ik kreeg die baan en zorg voor inhoudelijke ondersteuning van de commissieleden.' Slecht zien in een functie waarvoor je juist veel teksten moet lezen, lijkt lastig. 'Het is wel te doen', vindt Sander. 'Ik gebruik een leesloep en tv-loep om stukken te lezen en ik heb een voorleesassistent. In feite maak ik nooit een punt van mijn beperking. Niet tijdens mijn studie, bij sollicitaties, in contacten met collega's en ook niet tegenover mijn leidinggevende. Ik kies er altijd voor om samen oplossingen te bedenken waardoor ik optimaal in mijn werk kan functioneren. Heel veel stukken lezen in heel korte tijd is voor mij bijvoorbeeld lastig. Daar staat tegenover dat ik in staat ben grote hoeveelheden informatie te onthouden en allerlei discussies en bijeenkomsten adequaat te leiden. Zo compenseer ik mijn visuele beperking in termen van effectiviteit en productiviteit. Ik kan prima met mijn visuele beperking omgaan.'

Sander Terphuis staat op de kandidatenlijst van de PvdA voor de Tweede Kamer-verkiezingen van 9 juni. Wie weet zien we hem terug in de Tweede Kamer.
www.sanderterphuis.nl

iris bezoekt de werkplek van Sander Terphuis

Veel mensen met een visuele beperking hebben een baan in een reguliere omgeving. Uiteraard vergt zo'n werkplek altijd enige aanpassing. Daarom laten we een medewerker en de werkgever aan het woord. Dit keer Sander Terphuis, Senior jurist staatsrecht bij het project Versterking Grondwet en zijn leidinggevende Martin van Haeften, Projectleider Versterking Grondwet bij het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) in Den Haag.

Door Joke van der Leij

Foto Willem Jan Ritman

Martin van Haeften (58) projectleider Versterking Grondwet en secretaris van de Staatscommissie Grondwet

'Dat Sander een visuele beperking heeft stond niet expliciet in zijn cv', vertelt Martin van Haeften over zijn benoemingsproces. 'Wel dat hij actief is bij de Nederlandse Vereniging van Blinden en Slechtzienden. Wij leidden daar al wel uit af dat hij een visuele beperking had, maar zagen dit eigenlijk vooral als een teken van zijn maatschappelijke betrokkenheid. Tijdens het sollicitatiegesprek maakte Sander bepaald niet de indruk een hulpbehoevend type te zijn. Hij was open over zijn beperking, kon ook goed uitleggen wat er nodig was om hem goed te laten functioneren. Bijkomend voordeel was dat hij al aanpassingen als een leesloep en een brailleleesregel had geregeld toen hij bij Justitie werkte. Dat kon hij zo meenemen. Hoe het in de praktijk zou gaan werken kon ik natuurlijk niet helemaal overzien.'

In het begin was het even zoeken naar de juiste manier om met Sanders beperking om te gaan. 'Sander liep op tegen het vele leeswerk dat onderdeel is van zijn functie. Om hem te ontlasten hebben we via het UWV en zijn persoonsgebonden budget een voorleesassistent kunnen aanstellen die hem dagelijks twee uur stukken voorleest. Verder regelde ik een aparte kamer voor Sander als zijn voorleesassistent komt. Ook houd ik er bij de werkverdeling rekening mee dat Sander altijd meer leestijd nodig heeft dan zijn ziende collega's.' In de omgang met collega's functioneert Sander prima, vindt Martin van Haeften. 'Opvallend is dat hij totaal niet krampachtig met zijn beperking omgaat en zijn slechtziendheid met de nodige humor benadert. Ook als collega's kun je er gerust een grap over maken. Zijn beperking geeft in dit opzicht dus totaal geen problemen.'

Sanders benoeming is geen toevalstreffer maar bewust overheidsbeleid. 'Alle managers op BZK worden regelmatig alert gemaakt op het belang van diversiteit', vertelt Martin van Haeften. 'De reflex van: 'oei, een blinde of slechtziende, dat is ingewikkeld en dus maar niet doen' is echt uit den boze. Terecht. Met de nodige aandacht en soms wat creativiteit is het heel goed mogelijk iemand met een visuele beperking goed te laten functioneren. Maar dat is eigenlijk niets bijzonders. Ook mensen zonder beperking hebben zo nu en dan bijzondere aandacht nodig.'

Staatscommissie Grondwet

De Staatscommissie Grondwet werd op 9 juli 2009 geïnstalleerd door de inmiddels afgetreden minister Ter Horst van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Doel van deze commissie is het kabinet te adviseren over onder andere de toegankelijkheid van de Grondwet voor de burger, de verhouding tussen de opgenomen grondrechten en de uit internationale verdragen voortvloeiende rechten, zoals het recht op een eerlijk proces en het recht op leven, en de doorwerking van internationaal recht. Enkele staatsrechtjuristen ondersteunen de Staatscommissie Grondwet via het project Versterking Grondwet.